

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglašavanje se naputnicom ili položajnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje »Reklamacija«.

Cekovnog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Neiskazani dopisi se ne vraćaju niti se podpišu niti se tiskaju, a neiskazani ne primaju.

Predplaća za poštarinom stoje 10 K u obće, 1 godišna 5 K za seljake, odnosno K 2-50 za pol. godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., koli u Puli toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Takari Laginja i dr. Via Giulia br. 1. kamo treba sa naslovljuju sva pisma i predplaće

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulla 1.

Glavni suradnik prof. H. Mandić u Trstu.

Hrvati i Slovenci Istre!

Sazivljite svuda javne pučke skupštine za hrvatsko-slovensku porotu u Istri, da se jednom i nama počne suditi u našem narodnom jeziku.

Još o sudbenim prilikama u Istri.

Ako sudbeno poslovanje kod porote u Rovinju stoji za naš narod i jezik onako, kako je bilo prikazano u zadnjem i predzadnjem uvodnom članku »Naše Sloge«, t. j. na protupravnom, nenaravnom i upravno protuzakonitome temelju usljed porotnika nepoznavajućih jezika narodnosti i dosljednog sudjelovanja tumača, to nam kod razprava na okružnom kao redovitom sudu, gdje ono vrše sudbenost izučeni zvanični sudci, nije ni za vlas bolje, donekle pače još gore. Ovdje se ne rabi tumača, ali poznato nam je, da se obavljaju razprave sa izključivo hrv. obtuženicima i svjedocima uz sudjelovanje takovih sudaca, koji ne razume ništa hrvatski odnosno slovenski. U ovo zadnje vrijeme pak, od par godina ovdamo, bili su imenovani za ovaj okružni sud četvorica kotarskih sudaca talijanske narodnosti, od kojih dvojica su imali prilike, da u svojoj dosadašnjoj djejalnosti dosta čuju a ništa ne nauče hrvatski, treći bje premješten u Rovinj jer je čak na pretežno talijanskom sudu bio nesposoban a četvrtog poslaše ovdamo iz Furlanije, gdje nije nikada ili vrlo riedko, čuo stogod slovenskoga govora. I ovakvi sudci kroje pravdu našem narodu, a da njim ljudski ponos te pravnički udešena duševnost ne prišapnu, da je to nješto nedozvoljena, nenaravna, grozna! Slaba njim može biti utjeha od toga, što su ih stariji preporučili za imenovanje ili premještenje makar uz neistinitu potvrdu, da poznadu zemaljske jezike, jer dok će i ovi predpostavljeni odgovarati za ovakove čine pred Bogom, savješću svojom, a valjda i pred svojim višim gospodarima, to se ne može nitii smijeje pošetiti ove sudce najopravdanim prikorom, da sude površno i bez svakog shvaćanja, od čega do nepravdnosti je tek kratak, vrlo kratak korak. Nitii po zamjere, kad bi barem nastojali, da si prisvoje toliko znanja narodnog jezika e da ga mogu dobro razumjeti i korektno nješto govoriti.

Ali znadu si — lije — pomoći, i to toliko ovi mladji, koliko drugi zreliji, pa i odmakliji u službovanju. Imade naime Bogu hvala i našeg podmladka za sudbenu struku kod tribunala u Rovinju, a to jesu praktikaniti i prislušnici, koji znadu oba jezika (dakako uz njemački). Ovih se poslužuju te ih izkorišćuju najizdašnije komodna gospoda sudci, kad se radi o tomu, da sud odpravi kakav spis u hrvatskom

jeziku. Misle li ovakovi sudci, da su pravni vježbenici i auskultanti dodieljeni sudu samo u svrhu prevadjanja njihovih koncepta i paradržanja njihovih sudskih podpisa na službenim odlukama ili u svrhu, da razterete svoje drugove talijanske narodnosti? U tom obziru mora se iztaknuti, da ovaj naš podmladak zbog nepoznavanja hrvatskog jezika od strane talijanskih praktikanata biva u takvoj mjeri i na takav način izrabljen, da ne može odahnuti, nema vremena za svoju strukovnu naobrazbu te ovi marljivi i vriedni mladići postanu prerane žrtve svojega čustva dužnosti i napornog rada. A sve to na slavu i diku udobnih sudaca te na hvastanje mladjarije talijanske svojim umišljenim superioritetom, koji valjda sastoji u tomu, što nisu kadri sudjelovati nitii kod jedne razprave bilo kaznene, bilo civilne, u kojoj ulazi samo jedan svjedok, koji govori lih hrvatski. Da se rad ovih naših budućih sudaca okruni doličnom krunom, trebalo bi još jedno, da se ih postavi na mjesto razpravnih predsjednika, pa da vode oni hrvatske razprave. Što se sve mora čuti u jezikovnom pogledu kod rovinjskog suda, spadalo bi doista u najhumorističniji list na veliko veselje smieha željne publike, velim na veselje čitateljstva — kad se nebi radilo kod toga za životne interese naroda, za njegovu čast, slobodu, imetak, gdje ozbiljnost, pristojnost i triezmenost moraju da suzdržljivo i nepomućeno vladaju. Imali smo više puta prilike ili neposredno slušati ili čuti pripovjedanje po drugih, kako se razpravlja sa hrvatskim strankama. A ma ono nije ni hrvatski, ni talijanski, nije književni jezik a nitii narječje, ono je kaos, mikstum kompozitum, makaronština kakve se ne čuje gotovo na nijednom sudu na kruzgiji zemaljskoj — izim dakako kod ostalih kotarskih sudova u Istri. Ovo ti je takovo mrcvarenje jezika hrvatskoga, takovo pospravanje s njim i bagateliziranje, da bi i najbladnokrvniji čovjek planuo svetim gnjevom i doviknuo takovom službeniku: makni se, pusti posao, ne sramoti sebe i ne vriedjaj naroda i amaneit mu, jezik otaca mu i djedova, kad ti nije ništa zakrivio, nego to, što mora podnositi takovu nepodbitnu u Istri, u punnom dvadesetom veku.

Lako našim suzemljacima drugog jezika dičili se čistotom — u ostalom u mnogomu sumnjivom — svojev jezika, kad njim ga javni službenici nisu nikada kvarili, ni oni pod »serenissimom« nitii oni pod »kraljevskom« ili »gospoštijskom« upravom. Ali ne manje ponosni možemo da budemo mi Hrvati i Slovenci Istre, koji smo ipak sačuvali jezik razmjerno čist uzprkos nečuvenom kvarenju istoga kroz stoljeća po uredima, po školama, po mnogim institucijama u pokrajini, po upraviteljima zemlje i po raznim drugim čimbenicima, koji svi skupa neodoljivom omdom prilika — ali uvijek nepravdno i ne naravno — urivalahu tužnom kmetu jezik talijanski a po gdje gdje i njemački. Neuspješje vjekovni nasttaji ni zlorabljenje u

meznanju tumarajućeg naroda oteli mu jezika, pa neće toga polučiti nitii moderni njegovi krojitelji pravde sa svojim narivanjem talijanštine i predpostavljanje hrvatskom jeziku gdje i kako samu mogu.

Najprva briga ovakovih sudaca je, da čim naš čovjek počme hrvatski govoriti, da ga upitaju upadno, neznade li talijanski. I kad čovjek nješto od neukosti a nješto od straha, e će mu sudci Talijani biti manje blagohotniji, ako govori u svojem a ne u njihovom jeziku, bekne kakovu nezgrapnu izreku talijanski — tada mu se polaska, da znade dobro govoriti, pa hajde onda napried on takovom talijanštinom, da pravi Talijan bi se stidio i bi ga zamolio da šuti, ali sudac ima tako fin ukus i otvrdnuti usni bubnjić, da sluša i podnaša mirno ovakovo mrcvarenje Danteevog jezika. I tako vidimo, da ako sudac ne izvrgava ruglu hrvatski jezik, čini ovoliko stranka sa talijanskim jezikom, samo što se njoj ne more zamjeriti, jer je prisiljena i neuka.

Svakako to je ponizujuća metoda i mi odlučno prosjedujemo proti njoj i zahtjevamo, da se imenuju samo takovi sudci, koji dobro poznaju oba pokrajinska jezika. Nije bo stranka za činovnika već je on za stranku, za narod, za občinstvo, koje je u Istri pumiesano i svakako većim dijelom slavensko. Čim stranka dodje pred javnog službenika te progovori hrvatski on ne može biti u dvojbi, koje li je narodnosti dotičnik, kako hoće i voli govoriti za razložiti točno i temeljito svoje stvari. Sliedi naravni zaključak, da sve što činovnik nakon toga poduzme za skloniti stranku, da drugače govori je — nasilje. Prosjedujemo i proti tomu, da se hrvatski i slovenski jezik porugljivo zove »po našu« i takav naziv umeće u usta našim ljudma. Zoamo da Talijanima stardi riječ hrvatski ili slovenski, ali diete se moro zvati pravim imenom a podnipošto nepravim i regbi samo za gušenje nacionalne svijesti proratućunano rabljenim izrazom »ćemo predikat po našu«. Kako u svakoj oblasti tako i u sudbenoj leži bez dvojbe tendencija, da se i uzgojno djeluje na pak, a ne obratno, kako to vole činiti naši sudci drugog jezika.

Ovdje opisano stanje u jezikovnom pogledu kod rovinjskog okružnog i kotarskog suda traje takorekuć od vajkada sa iznimkom za neko doba od nje nekoliko godina, kad pod drugim upraviteljima ovog jedinog istarskog sudbenog okružja bivahu imenovani činovnici sa poznavanjem talijanskog i hrvatsko-slovenskog jezika.

Zaplijenjeno!

Ako danas ide naš čovjek bilo u kancelarije, bilo na gruntnovni ured, bilo k sudcem civilnim ili penalnim, to ne nadje — izim po jednog slugu ili činovnika — nikoga, koji bi znali s njime govoriti, o pismenom sastavku njegove molbe nema dakako ni govora. Svakoe izpražnjeno mjesto biva pokrito Talijanom. Ako se podieli takovo pisarničko mjesto podređjene vrsti kakovom našem mladju, to se ga najprvom prilikom odpravi drugamo, da nebi svojom prisutnošću pokvario zrak ili smetao u slobodi, što li, dobro i stalno namještanaj talijanskoj družini. U ovo zadnje doba popunila su se izpražnjena odnosno na novo kreirana tri pisaračka mjesta sa trima osobama iz Rovinja, koje ne znadu ni slova hrvatski ili slovenski, sa trima djevojčicama, od kojih su dvjema otac odnosno brat već stalno i dugo namješteni u tribunalskoj službi. Izgleda doista kao da okružni sud ima postati zaklonište i obstrbovalište stanovitim obiteljima. Ni tomu nebi bilo toliko zamjere kad bi dotične frajljice bile u svakom pogledu usposobljene i kad nebi koja od njih bila izpodrinula dobru mladju situ našeg jezika. (Sliedi.)

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Otvorenje novih hrvatskih škola a Puli. Izim već postojećih hrvatskih škola u Sijani i iza Narodnog Doma otvaraju se u Puli početkom ove školske godine još dvie nove hrvatske škole i to na Kastanjeru i u Verudi. Time je zaslužna Družba sv. Cirila i Metoda za Istru ponovno zasvjedočila našem narodu u Puli svoju veliku naklonost za prosvjetu i na

Zaplijenjeno!

predak našeg pomladka na ovaj izloženoj točki, gdje su naši narodni neprijatelji poduzeli, sva sredstva protuzakonita i nemoralna, da našu djecu otuđje svojim roditeljima, rodu i jeziku.

Zato veže sveta dužnost slavenske roditelje, da svoju djecu upišu u hrvatske škole, da tako time izkažu Družbi svoju zahvalnost, za brigu i mar oko usvoja i napredka naše djece, kao također da pokažu našim ljudim neprijateljima, da nije naš narod obuzela mlitavost i mrtvilo, da još u našim žilama teče slavenska križni živi ponos, koji čini čovjeka čovjekom. Ponajpаче pak dužni su slavenski roditelji upisati svoju djecu u hrvatske škole i radi same djece, da ih ova kasnije, kad bi bila uzgojena u tuđjinskim školama, ne bude proklinjala i izrugavala se svemu što mora, da je svakom čovjeku najsvetije, a to je jezik i rod.

Taj neoprostivi grijeh ne smiju slavenski roditelji svaliti na svoju dušu, jer upisav svoju djecu u tuđu školu, time odbace od sebe svoj porod i navuku na sebe prezir i prokletstvo svih poštenih ljudi. Svaki pošten Slaven mora sa svojom djecom govoriti svagdje svojim narodnim jezikom i svoju djecu upisati u narodne škole. Isprike nema tu više nikakove: otvorenjem novih škola na Kastranjeru i Verudi, providjeno je dovoljno, da mogu roditelji lahko upisati i sljati svoju djecu u jednu od spomenutih narodnih škola; kukavica i najveći injorant je svaki Slaven u Pulji, koji svoju dječicu šalje u tuđinske pučke škole a ne u svoje narodne.

Razprava proti našem uredniku uređena pred porotom u Rovinju za jučer dne 4. t. mj. bila je odgođena za drugo porotno zasjedanje.

Roditeljima na znanje. Svršetak je praznika pri koncu, pak će pri nasoj družbinjoj školi u Sijani početi upisivanje već u ponedjeljak 9. o. m. te će trajati cijelu sedmicu od 8 do 11 i od 3 do 5. Roditelji neka učine tom prigodom svoju svetu dužnost i nek upišu svu svoju djecu od 6 godina: napried samo u hrvatske škole. Te u „Giornaleto“ piše često, kako je dužnost roditelja pobrinuti se, da im djeca primu početne nauke u slatkom materinjskom jeziku. Nikakva isprika neće opravdati izdajništvo onog našeg nesretnika, koji upiše koje dijete u nehrvatsku školu; pak čemo od sada voditi strogu kontrolu nad tim mlitavcima i dati u javnost njihova imena. Poznati su nam već mnogi, koji se hvale svojom tobožnjim rodoljubljem, a svoju djecu ili svi ili djelomično šalju vuku u usta, da im kasnije, kad se već napiju one otrovne tuđjinske kulture: viče: „mostri de schavi“.

Nek svatko zagamti, da se svima oprata; samo ne izdajci svog roda i jezika. Dakle, svi naši nek pohle, da svoju djecu predadu u ruke onima, koji će iz ostalo, otići u ona mlađjaha srca ljubav do svog milog naroda. Tuđe stjamo, ali svoje ljubimo, pak će nam biti bolje.

Našoj inteligenciji i društvima preporučamo, da upute nauke na tu svoju dužnost, jer je već doba da spoznamo sami sebe, te da i mi poput drugih naroda svakom prigodom iskazemo čistu ljubav do svojeg milog jezika. Majka naša „Družba“ se dostatno brine, da ispunji onu prazninu, koju nam nanasa tuđa zloba i neprijateljska oblast, pak joj pokazimo našu zahvalnost bar time, da uz ljubimo onaj jezik, za koji su naši pradjedovi prolivali svoju junačku krv. Da vidimo dakle: tko je naš!

Pritužba na krčmare i mesare. Obćinstvo — osobito u gradovima — tuži se na krčmare i na mesare, koji drže cijene vina, dolično mesu, uvijek jednako visoke, premda je cijena vina i mesu na debelo prilično pala.

Oblasti bi morale pozvati krčmare i mesare, da snize cijenu svojim proizvodima, jer nije pravedno, da radi njih trpe konsumenti i to ponajviše srednji i niži slojevi stanovništva.

„Patriotičan“ učitelj. Prekjučer je zatvoren talijanski učitelj pučkih škola Fontanive iz Pule, jer je vikao „viva Tripolis“, „Austria — can“.

Sada će taj „oltimio patriota“ razmišljati u austrijskom zatvoru o junactvima talijanskog oružja u Tripolitaniji, dok mu se ne ohlade usijani moždžani.

Lošinjski kotar:

Iz Malog Loštija. Da počaste uspomenu pok. B. U. Capponi, pomorskog kapetana i posjednika, sakupiše štovatelji i prijatelji pokojnika za družbu K 50, koji darovase gg.: Ambroz vit. Heračić K 20, po K 5 dr. Klem. Kv. Bonefačić, kan. dekan i Josip Picinić, magr. pharm., po 3 K Danijel Nikolić, trgovac i posjednik, po 2 K Marijan Vela, posjednik, po 1 K pop Ante Pilepić, pop Ivo Zic, pop Franjo Krivičić, gđjica Betty Markus, učiteljica, I. C. Kozulić, agent, A. A. Martinolić, posjednik, S. Stuparić, posjednik, Josip Vidulić, posjednik, Ivan Darpić, trgovac, Martin Jurša, podčastnik c. i k. ratne mornarice u m., gđjica Dinka Rade, učiteljica, Franjo Skopinčić, učitelj, M. Martinolić, pom. kapetan i Sime Picinić, bogoslov, po 50 para Vicko Magasić, trgovac i N. N. et Comp.

Krčki kotar:

Iz Krka. Latinska vulgo alkoholična kultura. Pitamo našega c. kr. kot. upravitelja, da li je upoznao s kojim i kakvim je on ljudima u savezu, u kakovu je bandu upao? Zar se još neće opameti i ovoj alkoholčko delirskoj kulturi već jednom na rap stati? Dali on još uvijek misli, da ima samo s talijanskim življem posla. Zar se nije osvjedočio: prilikom novčenja, da je ovaj kotar čisto hrvatski osim nekoliko dolepenaca i odroda (u. pr. Caftanich). Očevidac bio je i sam, gledajući onu krmu mladež, gdje dolazi na nabor (novačenje) pod svojom zastavom (trobojnicom) — ono: odušerjenje i mladež; one odvratne rieči barjaktara: „prije ću se dati sabljom posiči, nego sknuti svoju zastavu“; (Tako je odrapio blaziranom birokratu vrbničanin mladiv Petar Volarić Jerkov.) Silno mu zamjeramo; što se onako „okukavo“ ponese; za ugoditi nekolicini; ogriješio se o pravo Hrvata glede prava nošenja hrvatske zastave.

Zar on ne zna; da je hrvatska zastava dozvoljena u Austriji? Zar nije naš car ujedno i kralj hrvatski? Zar nisu Hrvati pod ovom zastavom vojevali i krv proljevali za svojega cara i kralja? A on zabranjuje nošenje ove zastave i što još gore konfiscira je. Ako se on pobejgo igreda, onda je mogao oštati ondje; odkle je došao. Ne trebamo mi takovih ljudi, koji hoće se da ne dodjeđo igreda, krše sveta prava drugih! Ovo mi ne čemo tako lako oprostiti.

Za svoja prava se mi ne bojimo ni bajuneta, pa ni saloga c. kr. kot. komisara odnosno upravitelja.

Sad se mogao barem osvjedočit, da nisu Hrvati oni, koji bune, već Talijani njegovi stidenci. Čast njemu i njima, mogu se ponositi svojim barbarstvom, što ga učinise prilikom novčenja. Ova barbarstva naša pokazala je i činom, što ona može, navaljujuć kao gusari iz zarjeđe kamenjem na vrbansku mladež, koja se vraćala pod svojom zastavom svojim kućama.

Ovdje se može zahvaliti samosvijesti i ponosu hrvatske mladeži, da nije došlo do krvi i tamnice. Ovakva šta ne bi mo-

gao nitko drugi učiniti doli talijanske krčke futare, koja će međjutim ovo skupo platiti. Promisliv sve dobro, a osobito na posljedice, koje se mogu zbiti u buduće pri naboru (kod slavnje), pa opet, da ne bude naša mladež više inkultirana, obračam se živim pozivom na sve naše občine, da energično zatraže, da se stavnja (nabor, leva) ne drži više u gradu Krku, nego u kojem drugom mjestu otoka. Zahitjevajete premjestenje i drugih oblasti. Mi moramo nastojati uništiti ih materijalno, jer osim desetorice žive svi jedino s Hrvaticama. Zar da mi uzdržavamo one, koji nas inkultiraju i koji nas nazivju „schiaivi“? Ne, ovome mora biti već jednom kraj. Tjerajte ih, ako se koji među vama nalazi, neka ide među svoje ljude, a ne, da s vašim novcem uzdržavan inkultira na Vas i na Vašu mladež. Tjerajte s toga ovu gamad.

Čuo sam, da ima u Baski jedan od ovdosašnjih kolodvoja trgovina, koja da mu ide dobro; pitam vas ja: „Vi Bašćani, da uzdržavate jednog od glavnih protivnika Hrvata, ne, izolirajte ga, podržite mu krila, ne kupujte u njegovu dućanu. Poslužite se onom lozinkom: Svoj k svo-me. Ne kupujte, t. j. ne dolazite više nitko u ovaj grad i ovim čemo načinom najbrže utuci ove gladne i alkoholične kaligere i kočijase. Proći će im onda želja za izazivat, jer će biti željni i komad kruha.

Pokažimo, da smo Hrvati u svemu.

Voloski kotar:

Zabava pripomočno-poučnog društva „Domoljub“ u Rukavcu obdržavati će se u nedjelju dne 8 septembra na vrtu „Narodnog doma“ u Mihotićima. Na bogatom programu nalazi se između ostalih i jedna nova posve nepoznata u ovim stranama točka t. j. „potezanje konopa“ (Pull the rope). Kod te igre kuša se naime jakost mišica, zašto je prijavljeno dvanaest čvrtih osoba. Kod zabave sudjeluje i Volosko-Opatijska glazba. Početak zabave u 4 sata. Ulaznina za muškarce 1 K za ženske 50 para. Pošto je čisti dobitak namijenjen za nabavu jur naručene zastave, to se dobrovoljni prinosi primaju sa zahvalnošću.

Nepozvani odrjetnici. Iz volostog kotara pišu nam: Čitam g. uređniče naše novine već ima više desetaka godina, ali vjerujte mi, da nisam do ovih dana znao, da postoji u Istri nekakva liečnička komora. Za tu novost — premda star — doznao sam čak rekoh posljednjih dana. Čitao sam naime neku opomenu te komore na liečnike, koji bi se htjeli natjecati za mjesto liečnika bolestničke blagajne u Voloskom sa sjedištem u Matuljama. Stvar mi je bila nejasna, dok nisam doznao iz „R. N. L.“ o čemu se radi. Ima se naime popunili mjesto liečnika rečene bolestničke blagajne — odio u Matuljama i mjesto drugog občinskog liečnika za obćinu Kastav — sa sjedištem u Matuljama. To je jedno i drugo mjesto hotio bi zasjesti neki tuđjinac liečnik Niemec, koji se nalazi već par godina u onim stranama, radi kojega je otišao mirni i dobi liečnik dr. Reja iz Matulja i koji je pred godinu i nešto više razvio u javnim listovima sebi u prilog takovu reklamu, kakvu još za nijednog liečnika nisamo čuli.

Sada su otkrivene želje i spletko toga gospodina u rečenom listu i to u jednom članku na prvom mjestu i otraga u priličnom predjedniku kotarske bolestničke blagajne. Iz jednog i drugog doznati će ta slavna istarsko-talijanska liečnička komora u Pulji, da bijase slavno i srećano namamarena.

Nješina opomena otvorila je oči i onima, koji nisu za sve te spletko do sada ništa znali. Namotjanje njezino — ako i nepravno — da bude imenovana njezin sluč-

nik na jedno i drugo mjesto, ustati će bezuspješno. Kotarska bolestnička blagajna znađe, zašto mu je otkazala službu a u obćinskom zastupstvu u Kastvu nećete naći niti jednog čuka, koji bi glasovao za liečnika tuđjinca Talijana ili Niemca, pa da je on i profesor liečničtva.

Gospoda od liečničke komore tjerala su dakle liscu, pak su iztjerala vata. I pravim stoji!

† Ivan Bačić-Viskovičić. Dne 28. pr. mj. umro je starac Ivan Bačić, posljednji u Jurčićevoj u dobi od 76 god. Pokojnik bio je za Cuderovo i tabelarsko doba u Kastavštini jedan od onih junačkih obćinstva i župana, koji su odhrvali se talijanskim napadajem na Kastavštinu i sačuvali rodnu obćinu. Propatio je to doba doista od zavedenog domaćeg pučanstva, koja je osobito u Jurčićevoj od narodnih protivnika nahuckano, prednjačilo ostalim pobunjenim smutljivcima i kasnije doba bio je najstariji obć. zastupnik a prigodom različitih izbora, već od izbora pok. dra Vitezića god. 1873. biran je sudicijarom i čula se tom prigodom večkrat njegova muška rieč u osvješćivanju neukog naroda.

Njegovu smrt i zasluge spomenuli su obć. načelnik g. Jelusić i obć. zastupnik g. Jurčić u sjednici obć. zastupstva u Kastvu dne 27. pr. mj. i obć. zastupstvo priznavo njegove zasluge za narod i obćinu uskliknulo mu trokratni Slava.

Sprovedu istoga dana popodne prisustvovalo je mnogobrojno pučanstvo i obć. načelnik sa obć. zastupstvom; koje je radi toga prekinulo svoju sjednicu.

Njegovoj svojiti izrazamo duboku sućut a pokojniku kličemo: Lahka Ti bila domaća gruda, koju si toli žarko ljubio.

Hrv. Sokol u Kastvu prenio je svoju prvu javnu vježbu sa koncertom i plesom radi kišovita vremena od 1. t. mj. za sljedeću nedjelju dne 8. t. mj.

Na c. kr. učiteljsku u Kastvu počima upisivanje i prijava za ispite dne 13. septembra 1912. Prijamni i popravni ispiti držat će se dne 16. septembra t. g. Redovita će obuka započeti dne 18. septembra 1912.

Pazinski kotar:

Borim. U nedjelju dne 25. pr. mj. držao se u Bermu prvi istarski tabor omladinskih društava. Sa svih mjesta, gdje su osnovana oml. društva, htjela je množina mladića klobučićima na glavi, a zastavicama na prsima iha brežuljak, koji je bio okičen zeljenilom i hrv. zastavicama. Sakupljeni narod na brežuljku uputio se k obilježnoj zavjetnoj crkvi, gdje je prisustvovalo kod sv. mise. Poslije mise sljedio je blagoslov barjaka omladinskog društva iz Bermi. — Blagoslovio ga je ovdješnji župnik, koji je u kratkim crtama opisao znamenitost barjaka. Iz Blagoslova barjaka držalo se razne govore. Govorilo se o znamenitosti omladinskih društava, u kojima će se moći mladići „svršiti pučke škol. dalje obrazovati, kako će jedinom moći postati izvršni gospodar, jer u tome danas narod puno ovisi, i kao takvi boriti se proti svojem neprijatelju Talijanu.

Govorilo se o našem „alem kamenu“ naime o vjeri, koju valja da učuvamo u našem srcu, kao naši djedovi, ako hoćemo, da dočoredno živimo, onako, kako ona zahtjeva. Okolo pol 1 sata poslije podne krenula je povorka mladića i ostalih opet na beramski brežuljak, gdje se je narod razitkio po kućama, da što zaloti. U 3 sata bio je blagoslov u novoj crkvi. Poslije blagoslova izvršeno su pjevali pod vedrim nebom beramski i tervitanski mladići po dvije pjesme, a osim toga zabavljali prisutne beramski mladići svojim tamburanjem i predstavjanjem šaljive igre. Također i nekoji kastavski kandidati pre-

stavljali su drugu saloigru: „Jedna odjeća na trojicu“, koju su izvrsno odigrali.

Cudnim okom promatrali su prisutni i slušali, kako mogu naši mladići, da ovako izvrsno pjevaju, tamburaju, a osim toga i predstavljaju.

Veselim se, što naš istarski seljak ne će, da ostane uvijek na onom istom stepenu, već hoće, da napreduje kao ostali narodi. Oko 6 sati u večje otišli su prisutni svaki svojim putem kući, pjevajući narodne pjesme i vičući „Živili Hrvati“.

I tako je svršio prvi istarski sabor omladinskih društava. Prisutnik.

Iz Piana. Molimo slavno Uredništvo, da izvoli tiskati ovo par redaka kao odgovor gosp. I. L., koji se tuži u ime više (2) siromašnih kmetova, da se je nepravedno podiellio ovdje kukuruz od državne podpore.

Gosp. I. L. imao se je najprije dobro informirati, pa bi bio saznao, da gornja državna podpora je bila određena samo za nabavu kukuruza, koji se imao podijeliti u smislu okružnice Gospodarske Sveze u Puli sirom cijele Istre a ne samo u Pianu i to nekojim besplatno, drugim uz polovicu a trećim uz četvrtinu snižene cijene.

Podpisani odbor predložio je za podporu u smislu spomenute okružnice i na temelju poslanog mu popisa kuće-vlasnika od obč. Glavarstva u Pazinu po savjesti i uvidjivosti što je pravednije mogao od najsiromašnijeg kmeta do holje stojećih. Da je pako radi pogrešnog popisa kuće-vlasnika ili pomutnjom izostao još kakav siromašniji kmet, komu bi trebalo pomoći, to se nije hotimice učinilo, kako to hoće gosp. dopisnik da prikaže.

Odbor za podijeljivanje kukuruza od državne podpore.

Franina i Jurina.

Jur. Dobro jutro gospede, kamp tako rano i tako brzo?

Fr. Grem pobrat pomidori, da skapulam sime.

Jur. Pa jos ni stajon za sime.

Fr. Ni jos ne, ma znas mene već pitaju dobrog simena.

Jur. A ki?

Fr. Znas ki? On Babau od Veje, ki je zel niki dan kampijuni od simena i pomidori. Pak mi je porucal, da su jako dobre, puno bolje od talijanskih i neka mu na svaki način prokuram puni dobrog simena.

Jur. A za koga vruga?

Fr. On ti je trgovac i kampijunista. Zel ti je niki dan kako znas kampijuni od naših pomidori va Veju i po celoj Veji ih je pokazival. Osobito njegovi prijatelji su bili puni veselja na lipu kvalitad, pak su ga prošli, da jim dobavi simena.

Jur. Ma Franc, ca ne bi bilo bolje, da ti njegovi prijatelji sami pridu po sime, pa bišdo jim dobavili i simena i kmetzerve, makar i z jaji pomisane, da bude boljeg kelura, ho od prve ruke roba je najbolja.

Fr. Imas pravo i ti, ja mu grem valje pisat, još do noći moraju i prit.

Jur. Pa ko pridu i drugi dan, ima robe, pa ćemo ih poslušat; roba je dobra.

Fr. Da, da, da, ne bude u mene dosta imaš i ti, neboj se, avizat će ja tebe a i drugih.

Razne primorske vijesti.

II. redovita skupština društva „Slavenskih občinskih namještenika u Istri“. Dne 25. pr. mj. održavala se je II. redovita skupština gori rečenog društva u Buzetu, na koju je pohrliło prilican broj članova iz cijele Istre.

Na skupštini se je razpravljalo i pretresivalo najviše o bijednom stanju istarskih obč. namještenika.

Izabran je također novi upravni odbor, te je izborom istoga prenešena uprava društva iz Voloskog u Buzet.

Uskrs na 23. marča. Buduće godine (1913.) doživjeti ćemo nešto riedkoga t. j. da ćemo slaviti uskrsnuće Gospodinovo već 23. marča, što je neobično rano. Za Uskrs biti će ujedno tri blagdana i to 23. Uskrs, 24. uskrsni blagdan, 25. blagdan B. D. Marije (Blagoviest).

Duhovi slaviti će se god. 1913. dne 12. maja!

Odlikovani naš zemljac. Dični naši rodoljubi i književnici gg. Viktor Car-Emin i Rikard Katalinić-Jeretov, odlikovani bijahu prošlih dana time, što bijahu imenovani od „Hrv. pedagosko-književnog zbora u Zagrebu počastnim članovima i to radi zasluga, koje su stekli svojim radom za hrvatsku omladinsku književnost. Odlikovanim zemljacima i prijateljima srdačno čestitamo.

Listnica uredništva.

Gosp. F. R. u L. Vaš savjet čini nam se prenaivnim. Naše se oblasti kako je obćenito poznato — koli carske toli zemaljske, veoma malo ili ništa ne obaziru na ono, što pišu naše novine t. j. one Istre, Trsta ili Gorické, pak ćete, da se obaziru na ono, što se tiska izvan naše pokrajine ili u inozemstvu. One se na to jednostavno otrešu: to na nas ne spada? Živili!

Tursko-talijanski rat

i najnovije poznate nutarne turske trzavice nemaju nikakva upliva na vrijednost turzkih srećaka, što je najbolji dokaz za njihovu vrijednost i sigurnost. Osim toga pako nema nijedne druge srećke, koja bi imala šest žriebanja i za 1,800.000 franaka zlata glavnih zgoditaka svake godine, kako ih to imade turska srećka. „Slovenska straža“ u Ljubljani pripavlja ove srećke, koje imadu svoju vrijednost i može doseći do 400 franaka, svakome uz mjesečne obroke za 4 K 75 sil. Svatko, tko dobro promisli, da s ovim malim mjesečnim plaćanjem prištedi veliku glavnicu i da imade odmah nakon uplate prvog obroka pravo kod igre, koja mu u srećnom slučaju kroz noć može donieti citavo bogatstvo, taj će jamačno naručiti tursku srećku. Svaki naručitelj turske srećke primi ti će bađava jednu srećku „Slovenske straže“ u podporu revne djece s glavnim dobitkom a vrijednosti od 5000 K. Obavijesti daje i preuzima naručbe za srećkovno odjeljenje „Slovenske straže“ g. Valentin Urbančić, Ljubljana, Kongresni trg broj 19.

St. 1839.

Razpis dražbe.

Obćina Jelsane, političen okr. Volosko, Istre, razpisuje sgradbu Vodovoda u Jelsanah, ki je na 23.000 K proračunjena.

Ponudbe so vložiti najkasneje do 12. septembra t. l. pri občinskem uredu v Jelsanah in sicer je položiti varščina 10 po sto od proračunjene vsote.

Tege dne ob 11. uri predpoldne se odprejo ponudbe. Načrt in stručnovnik ležijo na ogled v občinski pisarni. Obćina si obdrži popolnoma prosto izbiro ponudbe in razpiše eventualno ponovno dražbo.

Jupanstvo Jelsane

dne 22. augusta 1912.

Jupan: I. Valenčić.

2-2

Br. 4200.

Oglas.

Daje se na obće znanje, da će se občajni sjajm Subotinje obdržavati u Buzetu dne 15. septembra 1912.

Glavarstvo občine

Buzet, dne 27. augusta 1912.

1-1

Načelnik: Rašpolić v. r.

Br. 2918/12.

Natječajni oglas.

Otvara se natječaj za dobavu živežnih potrebstina za upravu c. kr. kazniona u primorju (Kopar i Gradišće) za god. 1913. Ima se također izpuniti potrebovnik gorivog te ogrijevng materijala.

Vrst i količinu predmeta, koje treba dobavljati, mogu zanimane osobe pregledati kod ovog državnog nadodvjetništva iz uvjeta, koji stoje na razpolaganje zani manicima.

Pismene ponude, obskrbljene biljegom od jedne krune imaju se podneti ujedno

za motebitnim uzorcima onoj kaznionici, na koju se dobava dotičnog predmeta donosi. Ponuda, priklopišvi joj uvjete dobave, treba podpisati vlistoručno, te naznačiti predmet dobave. Zapečaćeni omot nositi će naslov: „Ponuda, objavljena u natječajnom oglasu dd. 28. kolovoza, broj 1918/12“.

Rok za podnešanje ponude traje do 12 sati o podne dne 20. rujna t. g.

C. kr. državno nadodvjetništvo.

Trst, dne 28. kolovoza 1912.

C. kr. dvorski savjetnik i viši drž. odvjetnik: dr. Chersah, m. p.

Prodaje se kuća sa 13 stanova i još polag 2 manje kuće sa vrtom. Ulaz na dvie ulice, a u-red kuće hepo dvorište, voda, plin, lužnica — sve u najljepšem redu.

Iznajmljuju se dva liepa stan-a, zračna sa liepim izgledom od 3 velike sobe, kuhinje, sa nuzgrednim prostorijama, via Carducci br. 37. II. kat.

Švelja za bijelo rublje i ženska odjela preporuča se slavenskim obiteljima Pule. Adresa u uredništvu.

PEČATE
iz GUME izrađuje
tiskara
Laginja i dr.
Via Glia L. - Pula - Via Glia I.

1-3

Srećke

u korist „SLOVENSKE STRAŽE“
4 krune 75 filira

iznaša mjesečni obrok na tursku srećku, koja imade šest žriebanja sa slijedećim glavnim zgoditcima svake godine:

400.000 franaka
400.000 franaka
400.000 franaka
300.000 franaka
200.000 franaka
200.000 franaka

Ukupno 1.800.000 franaka

Slijedeće žriebanje 1. listopada ove godine.

Svatko tko narudi turske srećke dobit će bađava i srećku u podporu revne djece sa glavnim zgoditkom u vrijednosti o 5000 K.

Obavijesti daje za srećkovno odjeljenje „Slovenske Straže“ g.

Valentin Urbančić, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registрана zadruga sa ograničeno jamćenje

Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamačuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Sjetite se družbe sv. Ćirila i Metoda

■ SVOJ K SVOMU! ■

Tiskara i knjigovežnica

LAGINJA i DR.

Ulica Giulia, 1. PULA Ulica Giulia, 1.

- Preporuča se za tiskarsko, knjigovežko i galanterijsko radnje.
- Solidna izradba pečata iz gume.

Imade u zalihii tiskarice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole, odvjetnike, posujilnice, konsum. društva, trgov. knjige, pisanske za škole, kao i sve pisarske i risarske potreštine.

Uložne knjžičice za „PČELICU“ mogu se dobiti u tiskari Luginja i dr., Pula.

OLOVKE

u korist družbe sv. Ćirila i Metoda dobivaju se u tiskari Luginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. uz ctenu od 2 do 10 para.

NAVJEĆA DALMAT. ZLATARINA

ANT. RADIĆ
(SPALATO)

ilustrirane ctenke s lije badava

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javno lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Petrove kapljice.

Dovolom vis. kr. zem. vlade stavljam u promet lijek najnoviji i po liječničkim stručnjacima prokušan proti svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i slezane. Sačinjen je od samih svježih sokova, biljka korenja, te se preporuča svakome, koji boluju od slabe probave, raznih boli i grčeva želudca i u crijevima. Pomaže sva k o m u proti slaboj probavi, mučnini, kroničnom zatvoru, umudca i crijevnim. Umiruje živece okrepiljuje cijeli organizam.

Cijena u boćici za litru, u boćici 100 g. 4 Kuna, za boćicu 50 g. 2 Kuna. Dobivaju se samo u ljekarni i u Puli.

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica . .

■ SVOJ K SVOMU! ■

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA
LAGINJA i DR.

■ ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1. ■

preporuča se za tiskarske, knjigovežke i galanterijske radnje. Solidna izradba pečata iz gume.

Imade u zalihii

tiskarice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole i odvjetnike, posujilnice i konsumna društva, trgovačke knjige, pisanke za škole, kao i sve pisarske i risarske potreštine.

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAJTE POSVODA
:: NASE IGRAĆE KARTE ::

PRIMORKA

PRODAJU SE U TISKARI, PAPIRNICI I KNJIGOVEŽNICI LAGINJA i dr., PULA.

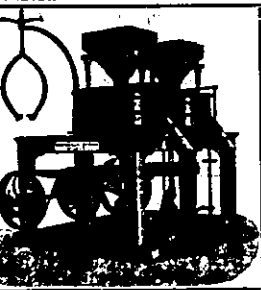
Od 1878! --- Posvuda čuveni glasoviti objubljeni domaći lijek. --- Kod većih naručbi znatan popust.

Ljekarnika **A. THIERRY-a balsam**

Jedino pravi su zelenom duvnom kao zaštitna navika. Zakonom zaštićeno.

Svako patvaranje, oponažanje i preprodaja drugih balzama sa zavaravajućom markom progodi se kaznom po suda i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja promuklosti, katarata grla, prsobolja, bolesti pluća, specijalno kod influence, bolesti želudca, upale jetara i slezane, pomanjkanje stolice, zubobolje i ustnih bolesti, urganje zglobova, opekliina, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 li i vel. posebna boca K 5.60

Thierry-ova jedino prava conifolijaska mast
sjezgurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, otekliina, ozleđa, upala, abscesa odstranjenje sva sitnana tjelesna, koja su došla u tijelo pa često predusretne operacije, koje su sa bolima skoptane, ljekovita kod još tako starih rana, 2 posade stoje K 3.60.
Izvor: Ljekarna „K Anglica čevrari“ A. THIERRY-a u PREGRAO! Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarn. drogerijama.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,

uljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjeftinije izradjeni, priredjeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nama uredjena u prometu.

Ponude, proračuni na zahtjev badava i bez poštarine od tehničke poslovnice

EMANUEL I OSKAR KRAUS,
TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpune opreme za sva obrtnička i industrijalna poduzeća. Dopisivanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

Austro-hrvatsko

parobrodarsko društvo na diocice u Puntu. Ravnateljstvo u Puntu. Vlastito odpravnstvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. travnja 1912. do opoziva.

Pruga: Punit-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prje pođne				po pođne
5.—	odl.	VPUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	dol.	4.35
5.25	odl.	Glavotok	dol.	4.25
6.15	dol.	Malinska	dol.	3.40
6.20	odl.	Omšalj	dol.	3.35
6.50	dol.	RJEKA	dol.	3.0.
7.—	odl.		dol.	2.55
7.45	dol.		dol.	2.10
7.50	odl.		dol.	2.—
8.45	dol.		dol.	12.55

Uvjetno pristajanje u Rijlicama i Torkolama.

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utorak	Petak
prje pođne	prje pođne		po pođne	po pođne
10.15	7.35	RJEKA	5.45	6.—
10.50	8.20	Opatija	4.25	4.25
11.—	8.30	Beli	4.15	4.15
12.30	9.40	Merag	2.45	2.55
1.30	10.40	Krk	1.55	2.45
1.30	10.50		1.45	1.55
2.10	11.30		1.05	1.05
2.20	11.40		12.55	12.55
	1.40	Baskanova	11.25	11.25
	1.20	Lopar	11.15	11.20
	2.20	Rab	10.10	—
	2.40		10.05	—
4.20	3.40		9.25	9.05
4.30	4.—		9.—	9.—
4.55	4.25		8.85	8.35
5.—	4.30		8.80	8.30
6.10	5.40	Veli Lošinj	7.20	7.20
6.20	5.50	Mali Lošinj*)	7.10	7.10
6.30	6.—	NEREŽINE	6.50	6.50
6.40	6.10		6.—	6.—
7.30	7.—			

*) Luka Sv. Martina. Uvjetno pristajanje u Puntu i St. Baški

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Rab

Svaki Srijedu	Svaki Subotu	POSTAJA	Svaki Srijedu	Svaki Subotu
prje pođne	prje pođne		po pođne	po pođne
7.35	10.15	RJEKA	7.20	9.—
8.10	10.50	Opatija	6.45	8.25
8.20	11.—	Lovran	6.25	8.15
8.35	11.15		6.20	8.—
8.40	11.20		6.10	7.50
12.30	3.10	Rab	2.30	4.—

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjveit

Svake Nedjel.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svake Nedjel.
prje pođne				po pođne
7.35	odl.	Rijeka	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	dol.	8.45
8.20	odl.	Lovran	dol.	8.35
8.35	dol.		dol.	8.15
8.40	odl.		dol.	2.10
1.25	dol.	LOŠINJVEIT	dol.	3.80

Uvjetno pristajanje u Malomlošnju i laka sv. Martin. Pruga: Baška-Punit-Rijeka.

Svaki Utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Utorak
prje pođne				po pođne
3.45	odl.	Baška	dol.	6.10
4.45	dol.	Punit	dol.	5.—
5.—	odl.	Rijeka	dol.	4.50
8.45	dol.		dol.	12.55

Uvjetno pristajanje u Starj Baški. Pruga: Vrbanik-Sv. Marak-Silo-Crikvenica

Svaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Svaki dan
prje pođne				po pođne
4.30	odl.	VVrbanik	dol.	4.30
4.45	dol.	Sv. Marak	dol.	4.15
4.50	odl.	Silo	dol.	4.10
5.30	dol.	Crikvenica	dol.	3.30
5.40	dol.		dol.	3.20
6.—	dol.		dol.	3.—

Pruga Crikvenica-Rieka. Svaki utorak 6.15 pr. p. odl. Crikvenica dol. 2.45 po p. pr. p. dol. Rijeka 8.51 odl. 12.45 po p.